

**ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับงานบริหารวิชาการโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4**
**SCHOOL ADMINISTRATOR'S TRANSFORMATIONAL LEADERSHIP AND SCHOOL
ACADEMIC AFFAIRS MANAGEMENT UNDER KANCHANABURI PRIMARY EDUCATIONAL
SERVICE AREA OFFICE 4**

เรวดี ช้อนเพชร¹
วรกาญจน์ สุขสดเขียว²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 4 2) งานบริหารวิชาการ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับงานบริหารวิชาการ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 จำนวน 76 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 4 คน คือ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการหรือผู้ปฏิบัติงานแทน ครูผู้ปฏิบัติกร รวมทั้งสิ้น 304 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารตามแนวคิดของบาส และงานบริหารวิชาการตามขอบข่ายและภารกิจการดำเนินงานวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่ามัธยฐานเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก
2. งานบริหารวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก
3. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับงานวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 มีความสัมพันธ์โดยรวมอยู่ในระดับมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

Abstract

The purposes of this research were to find 1) The school administrator's transformational leadership under Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office 4, 2) The school academic affairs management under Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office 4, 3) The relationship between school administrator's transformational leadership and school academic affairs management under Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office 4. The sample used in this research were 76 schools under Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office 4. The four respondents were the director, assistant director of academic affairs or a person on duty, and teachers, with a total of 304. The research instrument was a questionnaire concerning the administration's transformational leadership based on the theory of Bass and school academic affairs management according to Office of The Basic Education Commission. The statistics used to analyze the data were frequency, percentage, mean, standard deviation, and Pearson's product - moment correlation coefficient.

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

² อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร. ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

The findings of the research were as follow :

1. The school administrator's transformational leadership under Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office 4, as whole, was rated at a high level.
2. The school academic affairs management under Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office 4, as whole, was rated at a high level.
3. There was a relationship between school administrator's transformational leadership and school academic affairs management under Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office 4 at .01 level of significance.

บทนำ

สังคมในยุคปัจจุบันเป็นยุคสังคมแห่งการเรียนรู้ ที่ไร้พรมแดน ข้อมูลข่าวสารสามารถสื่อสารกันได้อย่างรวดเร็ว ด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัยก่อให้เกิดผลกระทบต่อพัฒนา การศึกษาของไทย จึงจำเป็นต้องเตรียมบุคลากรให้พร้อม การพัฒนาจึงมุ่งพัฒนาคนให้เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนา ประเทศ แต่การที่จะพัฒนาคนให้มีประสิทธิภาพเพียงใดนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็น ฐานของการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นไป การศึกษาจึงเป็น กระบวนการสร้างความเจริญงอกงามให้แก่บุคคล สังคม ดังนั้น การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพจึงเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นอย่าง ยิ่ง เพื่อให้บุคคลที่มีอยู่ในตัวคนได้รับการพัฒนาอย่าง เต็มที่ ทำให้เป็นคนรู้จักคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ คิดเป็นระบบ คิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ สามารถปรับตัวให้ทัน ต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น รู้จักพึ่งตนเอง และดำรงชีวิต อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข (สำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์กรมหาชน), 2555 : 33) โรงเรียนเป็นสถาบันที่นับว่าเป็นรากฐานการพัฒนาที่สำคัญ ยิ่ง เพราะเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่ รับผิดชอบต่อเยาวชนของ ชาตินับเป็นจำนวนมาก หากเยาวชนของชาติได้รับการพัฒนา คุณภาพการศึกษาที่ดีจากระบบโรงเรียนที่มีการบริหารจัดการ อย่างมีประสิทธิภาพแล้วเยาวชนก็จะมีความรู้ ความสามารถที่ ดีและมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ส่งผลดีต่อการพัฒนา ประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และด้านการเมือง ดังนั้นผู้บริหารจึงนับได้ว่าเป็นบุคคลที่สำคัญ ที่จะทำให้การปฏิบัติงานในโรงเรียนประสบความสำเร็จตาม เป้าหมาย เนื่องจากภาวะผู้นำของผู้บริหารสัมพันธ์ต่อการปฏิบัติ งานของบุคลากรในโรงเรียนโดยเฉพาะงานบริหารด้านวิชาการ ซึ่งถือเป็นหัวใจสำคัญ of โรงเรียน แต่การพัฒนาคุณภาพ การศึกษาให้ประสบความสำเร็จนั้นต้องอาศัยความรู้ ความร่วมมือและการทำความเข้าใจร่วมกันของผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะจากผู้บริหารโรงเรียน ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และ

ชุมชน เพื่อมุ่งพัฒนาการศึกษาในโรงเรียนให้มีคุณภาพซึ่งหน้าที่ หลักของโรงเรียน คือ ความเข้มแข็งของงานด้านบริหารวิชาการ ที่เป็นหัวใจสำคัญของการศึกษาซึ่งผู้บริหารควรให้ความสำคัญ เป็นอันดับแรก องค์ประกอบที่จะทำให้งานบริหารวิชาการ มีคุณภาพนั้น ขึ้นอยู่กับการบริหารงานของผู้บริหารเกี่ยวกับ เรื่องต่างๆ อาทิเช่น คุณลักษณะของผู้นำทางวิชาการการส่งเสริม บรรยายทางวิชาการของโรงเรียน การบริหารด้านบุคลากร เป็นต้น ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่ผู้บริหารจะต้องมีการ เปลี่ยนแปลงเพื่อพัฒนาโรงเรียนของตนเองให้มีคุณภาพตาม มาตรฐาน ทำหน้าที่เป็นผู้จัดการความรู้ และพัฒนาศักยภาพ การจัดการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพ กำหนดทิศทาง มุ่งมั่น สร้างภาพใหม่ให้กับองค์กร ก่อประโยชน์จากกระบวนการ บริหารและความสามารถที่นักเรียนจะได้รับจากการสอนของ ครูที่มีคุณภาพ และการจัดการศึกษาของโรงเรียนที่บรรลุตาม วัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานคณะกรรมการ พัฒนาระบบราชการ, 2548 : 72)

จากการปฏิรูปการศึกษาส่งผลให้เกิด การ เปลี่ยนแปลงองค์ประกอบในการจัดการศึกษามากขึ้น อาทิ เช่น การพัฒนาระบบการบริหารจัดการ การพัฒนาหลักสูตร การพัฒนากระบวนการเรียนการสอน การพัฒนาวิชาชีพครู และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อหวังผลว่าคุณภาพและมาตรฐาน การศึกษาจะสูงขึ้น โดยเฉพาะ โรงเรียนต้องร่วมกันพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา มีการจัดกระบวนการเรียนการสอน ที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน มุ่งให้ผู้เรียนมีคุณภาพ และมาตรฐานสูง เอื้อต่อการพัฒนาตนเอง ชุมชน สังคม และ ประเทศอย่างยั่งยืนซึ่งความสำเร็จในการปฏิรูปการศึกษาจะ ต้องประกอบด้วยบุคคลที่มีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำ ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงได้ นั่นคือ ผู้บริหาร โรงเรียนและครู กล่าว คือผู้บริหาร โรงเรียนในยุคของการปฏิรูปนั้นต้องมีภาวะ ผู้นำที่เหมาะสมและเผชิญต่อการเปลี่ยนแปลง ซึ่งจากรายงาน ผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม ระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐานของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 ผลการประเมินตัวบ่งชี้ที่ 5 อยู่ในระดับคุณภาพต้องปรับปรุง เนื่องจากนักเรียนขาดทักษะในการรวบรวมความรู้ ความคิดเดิมแล้วสร้างเป็นความรู้ใหม่ตามความคิดของตนเองได้อย่างมีหลักเกณฑ์ ทักษะการคิดนอกกรอบและพัฒนาวิธีเริ่มสิ่งใหม่มีน้อย ครูจัดการเรียนการสอนเน้นเนื้อหาในบทเรียน และค่านิยมที่พึงประสงค์มากกว่าทักษะกระบวนการ เป็นเหตุให้นักเรียนต้องใช้ความจำค่อนข้างสูง รวมทั้งการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ในโครงการเพื่อพัฒนานักเรียนนั้น ไม่สอดคล้องกับการพัฒนาประกอบกับครูวางแผนพัฒนานักเรียน จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ วัดผลและประเมินผลไม่ตรงสภาพจริง การจัดการเรียนการสอนไม่ตรงตามกับตัวชี้วัดในแผนที่กำหนด การเรียนรู้แบบโครงงานนักเรียนสามารถปฏิบัติได้ไม่ครอบคลุมทุกกลุ่มสาระและไม่ทั่วถึงทุกคน อีกทั้งนักเรียนส่วนใหญ่ไม่เห็นความสำคัญของการทดสอบระดับชาติ นักเรียนไม่ถึงร้อยละ 50 มีการทดสอบระดับชาติ (O-NET) ระดับดี ไม่มีพัฒนาการและมีระดับคุณภาพต้องปรับปรุงเร่งด่วน ในกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระภาษาอังกฤษ มีระดับคุณภาพต้องปรับปรุง จากผลการประเมินดังกล่าว ซึ่งให้เห็นว่างานบริหารวิชาการโรงเรียนนั้นเป็นผลมาจากภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งโดยการนำของผู้บริหารควรแจ้งให้ครูทราบผลการทดสอบระดับชาติเป็นรายมาตรฐานการเรียนร่วมกันกำหนดเป้าหมายการพัฒนาผลการทดสอบระดับชาติให้สูงขึ้นอย่างน้อยร้อยละ 5 ต่อปีการศึกษา มีการแสวงหานวัตกรรมทางการศึกษา จัดหา/ผลิตสื่อประกอบการจัดกิจกรรมการสอน ส่งเสริมให้ครูออกแบบและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ครอบคลุมตามหลักสูตร จัดให้มีเครื่องมือวัดและประเมินผลให้ตรงกับสภาพจริงให้นักเรียนได้รับการฝึกปฏิบัติอย่างต่อเนื่องจนเกิดทักษะกระบวนการ โดยจัดให้มีการนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงานให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 4, 2556 : 66) จะเห็นได้ว่าภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนมีความสำคัญต่อความสำเร็จในการบริหารงาน โดยเฉพาะงานบริหารวิชาการจะประสบความสำเร็จได้ ผู้บริหารต้องใช้ภาวะผู้นำกระจายความรับผิดชอบอย่างเป็นธรรมไปสู่ผู้ใต้บังคับบัญชา ต้องรู้จักใช้ภาวะผู้นำให้เหมาะสมกับ การเปลี่ยนแปลง เป็นตัวอย่างในด้านพฤติกรรมภาวะผู้นำ เพื่อให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดความศรัทธา ความเชื่อมั่น และความเลื่อมใสในตัวผู้บริหาร ทำให้หน่วยงานหรือองค์กรเกิด

ประสิทธิผลสูงสุดและเป็นตัวกำหนดคุณภาพของการศึกษาในโรงเรียนแต่อย่างไรก็ตามยังมีปัจจัยต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน อาทิ เช่น ปัจจัยนำเข้าด้านคุณลักษณะของตัวนักเรียน ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว และชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่ วัสดุอุปกรณ์ การบริหารงาน ด้านการเรียนการสอน การนิเทศ ปัจจัยต่างๆ เหล่านี้ เมื่อพิจารณาแล้วผู้มิบทบาทสำคัญที่สุดคือ ผู้บริหารโรงเรียนเพราะเป็นผู้มีอิทธิพลเหนือการปฏิบัติงานของบุคคลทุกคนในองค์กร ความสำเร็จหรือความล้มเหลวของงานใดๆ ในองค์กรขึ้นอยู่กับประสิทธิผลในการบริหารงานของผู้บริหารเป็นประการสำคัญ (Stephen P. Robbins, 1987 : 3)

จากที่กล่าวมาข้างต้นแสดงให้เห็นว่าภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับงานบริหารวิชาการ โรงเรียนมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของนักเรียน ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับ งานบริหารวิชาการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 4 เพื่อทราบถึงความสัมพันธ์และแนวทางในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนให้มีประสิทธิภาพในด้านการจัดการศึกษาให้นักเรียนเป็น คนเก่ง คนดี มีความสุขพร้อมกับเป็นคนที่มีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดี และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อทราบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4
2. เพื่อทราบงานบริหารวิชาการ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4
3. เพื่อทราบความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับงานบริหารวิชาการ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลงของบาส (Bass) มาเป็นขอบเขตของการวิจัย ดังนี้ คือ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง โดยมีคุณลักษณะ 4 ด้าน 1) ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ หมายถึง การที่ผู้นำแสดงให้เห็นการจัดการทำงานที่เป็นกระบวนการทำให้ผู้ร่วมงานมีการยอมรับ เชื่อมั่น ศรัทธา ภาคภูมิใจและไว้วางใจ

ในความสามารถของผู้นำ) 2) ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ หมายถึง การที่ผู้นำกระตุ้นให้ผู้ตามเกิดแรงบันดาลใจ โดยการสร้างแรงจูงใจภายใน และท้าทายในเรื่องงานของผู้ตาม 3) ด้านการกระตุ้นชาวปัญญา หมายถึง การที่ผู้นำกระตุ้นให้ผู้ตามแสดงความคิด หาวิธีการใหม่ๆ มาแก้ปัญหาในองค์กร และ 4) ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล หมายถึง การที่ผู้นำให้การดูแลเอาใจใส่ผู้ตามเป็นรายบุคคล และทำให้ผู้ตามรู้สึกมีคุณค่าและมีความสำคัญภายในองค์กร เป็นโค้ชและเป็นพี่เลี้ยงของผู้ตามแต่ละคน (Bernard M. Bass, 1985 : 25) ส่วนแนวคิดเกี่ยวกับงานบริหารวิชาการ ใช้ตามขอบข่ายและภารกิจการดำเนินงานวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มี 17 งาน คือ 1) การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น หมายถึง การปรับหลักสูตรแม่บทให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง สภาพปัญหา และความต้องการของชุมชนท้องถิ่น 2) การวางแผนงานด้านวิชาการ หมายถึง การกำหนดผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานวิชาการ จัดรวบรวมเอกสารและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานบริหารวิชาการ 3) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา หมายถึง การส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของนักเรียน 4) การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา หมายถึง การวิเคราะห์หลักสูตร แกนกลางของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อกำหนดควิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะ อันพึงประสงค์การนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน 5) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ หมายถึง การที่ครูปรับเปลี่ยนกระบวนการเรียนการสอนให้นักเรียนเกิดประสิทธิผลในการเรียนรู้ 6) การวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน หมายถึง การกำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติกับการวัดผลและประเมินผลของโรงเรียน 7) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา หมายถึง การส่งเสริมให้ครูศึกษา วิเคราะห์ วิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้นักเรียนในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8) การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ หมายถึง การส่งเสริมให้ใช้แหล่งเรียนรู้เพื่อพัฒนานักเรียนให้เกิดองค์ความรู้และเกิดความรู้ใหม่ 9) การนิเทศการศึกษา หมายถึง มีการกำกับติดตาม ประเมินผล ในการบริหารงานวิชาการและอื่นๆ 10) การแนะแนว หมายถึง การส่งเสริม ป้องกันและช่วยเหลือนักเรียนในการศึกษาและด้านวิชาชีพ 11) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา หมายถึง มีการกำหนดเป้าหมายความสำเร็จของโรงเรียนตามมาตรฐานการศึกษา

และตัวชี้วัดของกระทรวงศึกษาธิการ 12) การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ หมายถึง การสำรวจความต้องการในการสนับสนุนงานวิชาการแต่ละชุมชนเพื่อพัฒนาทักษะวิชาชีพและคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชน 13) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา และองค์กรอื่น หมายถึง การประสานความร่วมมือช่วยเหลือในการพัฒนาวิชาการกับโรงเรียนของรัฐ เอกชน หน่วยงานอื่นๆ 14) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่นบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา หมายถึง การพัฒนาวิชาการและพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในการจัดการศึกษาภายในโรงเรียน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา 15) การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา หมายถึง การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติงานด้านวิชาการอย่างเป็นระบบและมีขั้นตอน 16) การคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา หมายถึง การจัดหาและคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในการเรียนการสอนในโรงเรียน 17) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา หมายถึง การส่งเสริมให้ครูผลิตพัฒนาสื่อ และนวัตกรรมการเรียนการสอน เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนและงานวิชาการ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550 : 28-51)

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การจัดเตรียมโครงการวิจัย กำหนดปัญหา ศึกษาสภาพของปัญหา วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องจากตำรา เอกสาร ข้อมูล วิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องแล้วนำข้อมูลที่ได้มาจัดทำโครงร่างวิจัยแล้วนำเสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อขออนุมัติโครงการ

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการวิจัย เป็นขั้นตอนที่ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือสำหรับใช้ในการวิจัย ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยการหาความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) การทดลองใช้เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) และเก็บข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่เป็น กลุ่มตัวอย่าง แล้วนำข้อมูลที่ได้มาตรวจสอบความถูกต้อง วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ และแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนที่ 3 การรายงานผลการวิจัย เป็นขั้นตอนการจัดทำร่างรายงานการวิจัยนำเสนอผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องตามคำแนะนำของผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และจัดทำเป็นรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อพิจารณาอนุมัติ

ประชากร กลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูล

ประชากรของการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 จำนวน 93 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คำนวณตามสูตรของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 608) ได้กลุ่มตัวอย่าง 76 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน 1 คน รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการหรือผู้ปฏิบัติงานแทน 1 คน ครูปฏิบัติการ 2 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) จำนวน 1 ฉบับ โดยแบ่ง 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ให้ข้อมูล มีลักษณะเป็นแบบตัวเลือกที่กำหนดคำตอบไว้เกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งปัจจุบัน ประสบการณ์ทำงานในตำแหน่ง

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน สร้างตามทฤษฎีของบาส (Bass)

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับงานบริหารวิชาการ โรงเรียนตามขอบข่ายและภารกิจการดำเนินงานวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มี 17 งาน

ลักษณะของแบบสอบถามในตอนที่ 2 และ 3 เป็นมาตราส่วนประมาณค่าของไลเคิร์ต (Likert's rating scale) โดยกำหนดช่วงระดับของคะแนนออกเป็น 5 ระดับ

การสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องเพื่อนำผลจากการศึกษามาสร้าง ปรับปรุง และพัฒนาเป็นเครื่องมือ

2. ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ของแบบสอบถามโดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญแก้ไขปรับปรุง โดยใช้เทคนิค IOC (Index of item Objective Congruence) ค่า IOC ตั้งแต่ 0.50-1.00 มีค่าความเที่ยงตรงใช้ได้

3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (Try-out) กับผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หรือผู้ปฏิบัติงานแทนและครูปฏิบัติการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 4 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างของการวิจัย

4. นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาคำนวณหาความเชื่อมั่น (Reliability) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach)

โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.987

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการหรือผู้ปฏิบัติงานแทนและครูปฏิบัติการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 4 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อทำหนังสือขอความร่วมมือไปยังผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 ในการขอความอนุเคราะห์ให้ออกหนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัยไปยังโรงเรียนซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามในการทำวิจัยครั้งนี้

2. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัยที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 ออกให้ เพื่อไปขออนุญาตเก็บข้อมูลจากผู้อำนวยการโรงเรียน และเพื่อความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามของคณะครูวิชาการในโรงเรียน

3. ผู้วิจัยติดตามเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง กรณีที่แบบสอบถามกลับคืนล่าช้าในบางโรงเรียน

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามใช้ค่าความถี่ (frequency) และใช้ค่าร้อยละ (percentage)

2. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารและงานบริหารวิชาการโรงเรียน ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่ามัธยฐานเลขคณิต ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้เกณฑ์ในการวิเคราะห์ตามแนวคิดของเบสต์ (John W. Best, 1970 : 190)

3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับงานบริหารวิชาการโรงเรียน ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างซึ่งได้แก่

โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 4 จำนวน 76 โรงเรียน ได้รับแบบสอบถามคืน 69 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 90.79 เมื่อได้รับข้อมูลจากแบบสอบถาม นำมาวิเคราะห์ ได้ผลการวิเคราะห์ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเป็นเพศหญิง ร้อยละ 66.31 เพศชาย ร้อยละ 33.69 มีอายุ 46 ปีขึ้นไป ร้อยละ 45.65 อายุระหว่าง 26-35 ปี ร้อยละ 34.78 อายุระหว่าง 36-45 ปี ร้อยละ 19.21 และอายุน้อยกว่า 25 ปี ร้อยละ 0.36 ส่วนมากมีการศึกษาระดับปริญญาตรีและปริญญาโท ร้อยละ 48.55 ปริญญาเอก ร้อยละ 1.81 และต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 1.09 ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน ร้อยละ 25.00 รองผู้อำนวยการโรงเรียน ร้อยละ 3.26 หัวหน้างานบริหารวิชาการ ร้อยละ 21.74

ครูปฏิบัติการ ร้อยละ 50.00 ด้านประสบการณ์ การทำงานในตำแหน่งส่วนใหญ่มากกว่า 10 ปี ร้อยละ 42.75 ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่ง 1-5 ปี ร้อยละ 32.25 ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่ง 6-10 ปี ร้อยละ 21.74 และประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งน้อยกว่า 1 ปี ร้อยละ 3.26

ตอนที่ 2 ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่ามัธยฐานเลขคณิต ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำค่าเฉลี่ยไปเทียบเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสท์ (Best) ปรากฏผลภาพรวมดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่ามัธยฐานเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 โดยภาพรวม

(n=69)

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (X_{tot})	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ
1. ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ (X_1)	4.37	0.62	มาก
2. ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ (X_2)	4.35	0.62	มาก
3. ด้านการกระตุ้นชาวปัญญา (X_3)	4.30	0.63	มาก
4. ด้านการคำนึงความเป็นปัจเจกบุคคล (X_4)	4.42	0.61	มาก
รวม (X_{tot})	4.36	0.62	มาก

จากตารางที่ 1 ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.36$, S.D.=0.62) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามค่ามัธยฐานเลขคณิต

จากมากไปน้อยดังนี้ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ($\bar{X}=4.42$, S.D.=0.61) ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ($\bar{X}=4.37$, S.D.=0.62) ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ

($\bar{X}=4.35$, S.D.=0.62) และด้านการกระตุ้นชาวปัญญา ($\bar{X}=4.30$, S.D.=0.63)

ตอนที่ 3 งานบริหารวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 โดยภาพรวม

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่ามัธยฐานเลขคณิต ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำค่าเฉลี่ยไปเทียบเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสท์ (Best) ปรากฏผลภาพรวมดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับงานบริหารวิชาการ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 โดยภาพรวม

(n=69)

งานบริหารวิชาการโรงเรียน (Y_{tot})	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ
1. การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น (Y_1)	3.96	0.60	มาก
2. การวางแผนงานด้านวิชาการ (Y_2)	4.10	0.65	มาก
3. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา (Y_3)	4.29	0.55	มาก
4. การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา (Y_4)	4.12	0.57	มาก
5. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ (Y_5)	4.23	0.57	มาก
6. การวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน (Y_6)	4.18	0.56	มาก
7. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา (Y_7)	4.09	0.60	มาก
8. การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ (Y_8)	4.11	0.68	มาก
9. การนิเทศการศึกษา (Y_9)	4.10	0.64	มาก
10. การแนะแนว (Y_{10})	4.08	0.62	มาก
11. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา (Y_{11})	4.30	0.60	มาก
12. การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ (Y_{12})	3.96	0.68	มาก
13. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น (Y_{13})	3.85	0.71	มาก
14. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุ องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา (Y_{14})	3.91	0.64	มาก
15. การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา (Y_{15})	4.07	0.60	มาก
16. การคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา (Y_{16})	4.18	0.64	มาก
17. การพัฒนาและใช้สื่อนวัตกรรมเพื่อการศึกษา (Y_{17})	3.99	0.62	มาก
รวม (Y_{tot})	4.08	0.61	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า งานบริหารวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.08, S.D.=0.61$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อยดังนี้ ด้านการพัฒนาระบบ

ประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ($\bar{X}=4.30, S.D.=0.60$) ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ($\bar{X}=4.29, S.D.=0.55$) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ($\bar{X}=4.23, S.D.=0.57$) ด้านการวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ($\bar{X}=4.18, S.D.=0.56$) ด้านการคัดเลือกหนังสือ

แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา ($\bar{X}=4.18, S.D.=0.64$) ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ($\bar{X}=4.12, S.D.=0.57$) ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ($\bar{X}=4.11, S.D.=0.68$) ด้านการนิเทศการศึกษา ($\bar{X}=4.10, S.D.=0.64$) ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ ($\bar{X}=4.10, S.D.=0.65$) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ($\bar{X}=4.09, S.D.=0.60$) ด้านการแนะแนว ($\bar{X}=4.08, S.D.=0.62$) ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงาน ด้านวิชาการของสถานศึกษา ($\bar{X}=4.07, S.D.=0.60$) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ($\bar{X}=3.99, S.D.=0.62$) ด้านการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น ($\bar{X}=3.96, S.D.=0.60$) ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มี

ความเข้มแข็งทางวิชาการ ($\bar{X}=3.96, S.D.=0.68$) ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่น ที่จัดการศึกษา ($\bar{X}=3.91, S.D.=0.64$) และด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ($\bar{X}=3.85, S.D.=0.71$)

ตอนที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับงานบริหารวิชาการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4

ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson product moment correlation coefficient) ปรากฏผลดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับงานบริหารวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4

(n=69)

	X_1	X_2	X_3	X_4	X_{tot}
Y_1	0.321**	0.464**	0.358**	0.327**	0.414**
Y_2	0.369**	0.535**	0.430**	0.380**	0.482**
Y_3	0.410**	0.372**	0.472**	0.466**	0.479**
Y_4	0.419**	0.516**	0.539**	0.491**	0.550**
Y_5	0.415**	0.326**	0.479**	0.471**	0.470**
Y_6	0.488**	0.421**	0.520**	0.487**	0.534**
Y_7	0.352**	0.190**	0.372**	0.431**	0.372**
Y_8	0.315**	0.109	0.449**	0.379**	0.344**
Y_9	0.304**	0.167**	0.490**	0.391**	0.372**
Y_{10}	0.306**	0.063	0.394**	0.386**	0.314**
Y_{11}	0.348**	0.228**	0.560**	0.435**	0.434**
Y_{12}	0.325**	0.309**	0.533**	0.466**	0.453**
Y_{13}	0.334**	0.275**	0.455**	0.412**	0.410**
Y_{14}	0.300**	0.259**	0.479**	0.426**	0.406**
Y_{15}	0.216**	0.191**	0.374**	0.249**	0.286**
Y_{16}	0.271**	0.246**	0.408**	0.332**	0.349**
Y_{17}	0.152**	0.302**	0.391**	0.283**	0.315**
Y_{tot}	0.467**	0.396**	0.636**	0.563**	0.573**

** Correlation is significant at the .01 level (2-tailed)

* Correlation is significant at the .05 level (2-tailed)

จากตารางที่ 3 พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร (X_{10}) กับงานบริหารวิชาการโรงเรียน (Y_{10}) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 ในภาพรวม มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง ($r=0.573^{**}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาถึงความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับงานบริหารวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 แต่ละด้าน พบว่าภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ (X_1) มีความสัมพันธ์กับงานบริหารวิชาการโรงเรียนทั้ง 17 งาน อยู่ในระดับปานกลาง ($r=0.467^{**}$) ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ (X_2) มีความสัมพันธ์กับงานบริหารวิชาการโรงเรียนทั้ง 17 งาน อยู่ในระดับปานกลาง ($r=0.396^{**}$) ด้านการกระตุ้นชาวปัญญา (X_3) มีความสัมพันธ์กับงานบริหารวิชาการโรงเรียนทั้ง 17 งาน อยู่ในระดับปานกลาง ($r=0.636^{**}$) และด้านการคำนึงความเป็นปัจเจกบุคคล (X_4) มีความสัมพันธ์กับงานบริหารวิชาการโรงเรียนทั้ง 17 งาน อยู่ในระดับปานกลาง ($r=0.563^{**}$)

ความสัมพันธ์ของงานบริหารวิชาการโรงเรียนกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 ในแต่ละงาน พบว่างานบริหารวิชาการโรงเรียนด้านการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น (Y_1) มีความสัมพันธ์กับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ($r=0.414^{**}$) ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ (Y_2) มีความสัมพันธ์กับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ($r=0.482^{**}$) ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา (Y_3) มีความสัมพันธ์กับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ($r=0.479^{**}$) ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา (Y_4) มีความสัมพันธ์กับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ($r=0.550^{**}$) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ (Y_5) มีความสัมพันธ์กับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ($r=0.470^{**}$) ด้านการวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน (Y_6) มีความสัมพันธ์กับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ($r=0.534^{**}$) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา (Y_7) มีความสัมพันธ์กับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารทั้ง

4 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ($r=0.372^{**}$) ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ (Y_8) มีความสัมพันธ์กับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ($r=0.344^{**}$) ด้านการนิเทศการศึกษา (Y_9) มีความสัมพันธ์กับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ($r=0.372^{**}$) ด้านการแนะแนว (Y_{10}) มีความสัมพันธ์กับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ($r=0.314^{**}$) ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา (Y_{11}) มีความสัมพันธ์กับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ($r=0.434^{**}$) ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ (Y_{12}) มีความสัมพันธ์กับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ($r=0.453^{**}$) ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น (Y_{13}) มีความสัมพันธ์กับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ($r=0.410^{**}$) ด้านส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุติธรรม หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดศึกษา (Y_{14}) มีความสัมพันธ์กับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ($r=0.406^{**}$) ด้านการทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการของสถานศึกษา (Y_{15}) มีความสัมพันธ์กับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับต่ำ ($r=0.286^{**}$) ด้านการคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา (Y_{16}) มีความสัมพันธ์กับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ($r=0.349^{**}$) ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (Y_{17}) มีความสัมพันธ์กับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ($r=0.315^{**}$)

การอภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล เรื่องภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับงานบริหารวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 สามารถนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงตามค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปน้อยดังนี้ ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล

ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ และด้านการกระตุ้นเขาว่าปัญญา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนได้ให้ความสำคัญกับการเอาใจใส่ ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อความก้าวหน้าของบุคลากร เคารพสิทธิและให้เกียรติบุคลากรภายในองค์กร พัฒนาศักยภาพให้มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอน ทำให้เห็นถึงความสำคัญภายในองค์กร มีการวางแผนการบริหารของโรงเรียน อีกทั้งผู้บริหารตั้งใจปฏิบัติงานตามภารกิจอย่างเต็มความสามารถ เพื่อพัฒนาโรงเรียนให้มีความรู้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพิสิฐวิวัฒน์ กลิ่นโรจน์ ได้ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 3 มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับดังนี้ 1) การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ 2) การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล 3) การสร้างแรงบันดาลใจ 4) การกระตุ้นทางปัญญา และงานวิจัยของ แอนนา รัตนภักดี ได้ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 ผลการศึกษาพบว่าภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 ทั้งด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านการกระตุ้นทางปัญญาและด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลอยู่ในระดับมากและโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. งานวิชาการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงตามค่ามัธยฐานจากมากไปน้อยดังนี้ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ด้านการคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ การวางแผนงานด้านวิชาการ ด้านการนิเทศการศึกษาด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ด้านการแนะแนว ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการพัฒนาหรือ การดำเนินการเกี่ยวกับการ

ให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาและด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ทั้งนี้เพราะการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา เป็นการพัฒนาระบบการบริหารงานทางวิชาการ ที่เป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ ไม่ว่าจะเป็นการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ตามสาระการเรียนรู้และหน่วยการเรียนรู้ เพื่อจะนำไปพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ความถนัดของผู้เรียน การฝึกทักษะ กระบวนการคิด การวิเคราะห์ การจัดการและการเผชิญสถานการณ์การประยุกต์ใช้ความรู้ เมื่อป้องกันและแก้ปัญหาการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ส่วนด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับโรงเรียนและองค์กรอื่น ซึ่งพบว่ามีค่ามัธยฐานคติน้อยที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของโสภา วงษ์นาคเพชร ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่าการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เพื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การพัฒนาระบบการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและอันดับสุดท้าย คือการประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาและองค์กรอื่นๆ อาจเป็นเพราะการติดต่อสื่อสารระหว่างกลุ่มโรงเรียนหรือเครือข่ายผู้ปกครอง ชุมชน ท้องถิ่น ยังไม่ชัดเจนเพราะด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่นเป็นส่วนหนึ่งของการสร้างความร่วมมือเพื่อพัฒนาวิชาการ โดยมีจุดประสงค์เพื่อสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียนภายในกลุ่มหรือเครือข่ายผู้ปกครอง ชุมชน ท้องถิ่น ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และดำเนินกิจกรรมร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นหากการจัดกิจกรรมระหว่างกลุ่มเครือข่ายน้อย การประสานงานระหว่างองค์กรไม่เพียงพอ ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มโรงเรียนกับองค์กรอื่นไม่เพียงพอและไม่ต่อเนื่องจึงส่งผลถึงการพัฒนาคุณภาพการศึกษา นอกจากนี้การพัฒนางานวิชาการให้มีประสิทธิภาพยังต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจจาก หลายฝ่าย อาทิเช่น ผู้ปกครอง ชุมชนและท้องถิ่น คือ เปิดโอกาสให้ชุมชน

ตลอดจนถึงการประสานความร่วมมือไปยังโรงเรียนอื่นให้เข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนประสบการณ์เพื่อเพิ่มคุณภาพนักเรียน สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ในหมวดที่ 4 มาตราที่ 29 ให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัวยุวมชน องค์กร ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน โดยจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามีการแสวงหาความรู้ ข้อมูลข่าวสารและรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาท้องถิ่นและวิทยาการต่างๆ เพื่อพัฒนารวมทั้งเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา จะช่วยให้พัฒนานักเรียนให้มีความรู้อย่างเต็มศักยภาพสอดคล้องกับความต้องการและความสามารถของตน

3. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับงานบริหารวิชาการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 มีความสัมพันธ์กันอย่างไร มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าความสัมพันธ์ในทางบวก หรือมีความสัมพันธ์กันลักษณะที่คล้ายคลึงกัน อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนส่วนมากนั้นจะกำหนดแนวทางในการดำเนินงานกิจการภายในโรงเรียน โดยเฉพาะงานบริหารวิชาการโรงเรียนนั้น ภาวะผู้นำของผู้บริหารย่อมมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนนั้นแสดงถึงหัวใจหลักของงานบริหารวิชาการ ไม่ว่าจะเป็นการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระ โดยเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความต้องการและความสามารถของนักเรียน มีการฝึกทักษะกระบวนการคิด การเรียนรู้โดยประสบการณ์ตรง ปฏิบัติจริง มีการส่งเสริมรักการอ่านให้นักเรียนใฝ่รู้ใฝ่เรียนผสมผสานกับการปลูกฝังค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ส่งผลต่องานคุณภาพการศึกษาทั้งสิ้น อีกทั้งผู้บริหารนั้นมีการเอาใจใส่ที่จะพัฒนาสามารถครองตน ครองคน ครองงาน ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีต่อบุคลากรภายในโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสปิริโต (Spirito) ทำให้การวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมของครูใหญ่ในฐานะผู้บริหารทางวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในรัฐแคลิฟอร์เนีย ที่มีผลต่อความสำเร็จทางวิชาการของนักเรียนได้ผลที่น่าสนใจอย่างหนึ่งว่า การพัฒนาบุคลากรของครูใหญ่มีความสำคัญต่อความสำเร็จทางวิชาการของนักเรียน

เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารในแต่ละด้านนั้นมีความสัมพันธ์กับงานบริหารวิชาการโรงเรียนในระดับปานกลาง เพราะว่างาน

บริหารวิชาการโรงเรียนนั้นเป็นที่โรงเรียนและเขตพื้นที่การศึกษาต้องรับผิดชอบโดยตรง โดยเฉพาะผู้บริหารโรงเรียนต้องมีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะเกี่ยวกับงานบริหารวิชาการโรงเรียน อาทิเช่น การพัฒนาหลักสูตรในโรงเรียน การจัดกระบวนการเรียนการสอน การพัฒนากระบวนการเรียนรู้และการวัดผล ประเมินผลและการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา เป็นต้น เพื่อพัฒนาโรงเรียนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ซึ่งปัจจัยสู่ความสำเร็จ คือ งานบริหารวิชาการโรงเรียนอย่างเป็นระบบ การจัดระบบที่ดีจะเป็นแรงสำคัญที่จะช่วยให้การเรียนการสอนประสบผลสำเร็จ สามารถพัฒนาศักยภาพนักเรียน เสริมสร้างทักษะชีวิต วุฒิภาวะทางอารมณ์ของนักเรียน ดังนั้น ผู้บริหาร ครู ชุมชน และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องควรร่วมกันวางแผนงานด้านวิชาการ โดยคำนึงถึงคุณภาพนักเรียนเป็นสำคัญ

ข้อเสนอแนะของการวิจัย

1. จากผลการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 อยู่ในระดับมากทุกด้าน ส่วนด้านที่ได้มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์น้อยที่สุด คือ ด้านกระตุ้นเชาว์ปัญญา ดังนั้นผู้บริหารจึงควรให้ความสนใจในด้านนี้เป็นพิเศษ เช่น ผู้บริหารควรส่งเสริมให้บุคลากรระบุนปัญหาโดยอาศัยข้อมูลและหลักฐานต่างๆ อย่างมีเหตุผลสนับสนุนงูใจบุคลากรให้ใช้ความรู้ความสามารถ ความคิดริเริ่ม ความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงานด้านวิชาการ พิจารณาปัญหาและการนำวิธีการแก้ปัญหาด้วยแนวทางใหม่ๆ มาแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการปฏิบัติงาน กระตุ้นให้บุคลากรมองปัญหาในหลายๆ แง่มุม แนะนำให้บุคลากรมองปัญหาต่างๆ ว่าเป็นสิ่งที่ท้าทายความสามารถของตน มีการตรวจสอบวิเคราะห์ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ สนับสนุนงูใจบุคลากรให้มีความคิดริเริ่มในการพิจารณาปัญหาต่างๆ เห็นความสำคัญและ ให้กำลังใจแก่บุคลากรที่ปฏิรูปการเปลี่ยนแปลงแบบใหม่ รวมทั้งสร้างแรงงูใจในการปฏิบัติงานเพื่อเป็นขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน

2. จากผลการวิจัย พบว่า งานบริหารวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 อยู่ในระดับมากทุกด้าน ส่วนด้านที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์น้อยที่สุด คือ ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่นนั้น แสดงให้เห็นว่ามี

การประสานความร่วมมือในการพัฒนางานด้านวิชาการกับโรงเรียนและองค์กรอื่นในระดับต่ำ ดังนั้นผู้บริหารควรหาวิธีการและเร่งประสานความร่วมมือกับชุมชนและโรงเรียนอื่นๆ โดยการจัด โครงการพัฒนาวิชาการ วิชาชีพ เริ่มจากการแนะนำให้ความรู้ สาธิตแนวทางฝึกปฏิบัติจริงเพื่อให้มีการสร้างเว็บไซต์ทางวิชาการ เพื่อเผยแพร่ข่าวสารวิชาการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้ผู้ปฏิบัติมีความรู้ สามารถปฏิบัติได้ อย่างมีประสิทธิภาพจึงควรมีการพัฒนางานบริหารวิชาการโรงเรียนในด้านนี้ให้มากขึ้น

3. จากผลการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับงานบริหารวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 พบว่า แต่ละด้านมีความสัมพันธ์กันยกเว้น ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านการสร้างแรงบันดาลใจไม่สัมพันธ์กับด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ และด้านการแนะแนว อาจเป็นเพราะผู้บริหารขาดการส่งเสริมให้ครูทุกคนทำหน้าที่เป็นครูแนะแนว ให้คำปรึกษาด้านชีวิต การศึกษาต่อ และการพัฒนาตนเองสู่ยุคโลกาภิวัตน์ มุ่งงานทำ การจัดการแนะแนวในโรงเรียนจะมีคุณภาพได้นั้นควรจัดให้มีการฝึกอบรมผู้บริหาร คณะครูและผู้รับผิดชอบงานแนะแนวโดยตรง มีการบริหารงานแนะแนวสอดคล้องไปพร้อมกับงานบริหารวิชาการโรงเรียน ควรมีการปฐมนิเทศนักเรียน ผู้ปกครอง ควรมีการสำรวจสภาพทั่วไปของโรงเรียน ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนต้องมีความรู้ ความเข้าใจในด้านการบริหารแนะแนว ตลอดจนส่งเสริมให้นักเรียนค้นคว้าหาความรู้เกี่ยวกับการศึกษาเพื่อสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตให้กับนักเรียน ส่วนการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้นั้น ผู้บริหารควรติดต่อประสานความร่วมมือกับแหล่งเรียนรู้อื่นที่มีความเหมาะสมกับความรู้ความสามารถ และสถานภาพของนักเรียน อาทิเช่น โครงการแลกเปลี่ยนนักเรียนระหว่างโรงเรียนในระดับชุมชน ระดับจังหวัด ระดับประเทศ ตลอดจนระหว่างประเทศ หรือจัดหาครูผู้สอนที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะด้านมาสอนหรือแนะนำประสบการณ์เฉพาะด้านอื่นๆ นับว่าเป็นสิ่งที่ท้าทายความสามารถของผู้บริหารได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะวิสัยทัศน์ของบุคลากรที่จะก้าวขึ้นสู่ผู้บริหารในอนาคตด้วย

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่องานวิชาการ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4
2. ควรศึกษาเปรียบเทียบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่องานด้านอื่นๆ เช่น งานธุรการและการเงิน งานบุคลากร งานบริหารทั่วไป

รายการอ้างอิง

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน,แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาตามกฎหมายกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2550,28-51.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, การบริหารการเปลี่ยนแปลง : การบริหารราชการแนวใหม่ บริบทและเทคนิควิธี. กรุงเทพฯ : บริษัทวิชั่น พรินท์ แอนด์ มีเดีย, 2548,72.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์กรมหาชน), คู่มือการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสาม (พ.ศ. 2554-2558). พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพฯ : 2555,33.
- Bass, Bernard M. **Leadership and Performance Beyond Expectations**. New York : Free Press, 1985,25.
- Best, John W. **Research in Education**. New York: York: Prentice, Inc., 1970.
- Krejcie, Robert V. and Morgan, Daryle W. "Determining Sample Size for Research Activities." **Journal for Education and Psychological Measurement** 3. November 1970, 608.
- Robbin, Stephen P. **Administrative Process**. New Delhi : Prentice Hall of India, 1978,3.

